

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – योग

परीक्षा : जानेवारी – २०२३

प्रथम वर्ष

सत्र – १

विषय:- आधुनिक भारत – भारताचा स्वातंत्र्यलढा (HCG – 101)

दिनांक : २०/०१/२०२३

गुण : ६०

वेळ : स. १०.०० ते दु. १२.३०

- सूचना :**
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
  २. उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
  ३. उत्तरपत्रिकेत प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नक्रमांक लिहिणे आवश्यक आहे.

- प्र.१. पुढील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) (४०)
- १.१ इस्ट इंडिया कंपनीच्या साम्राज्यविस्ताराची माहिती द्या.
  - १.२ १८५७ च्या उठावाचे परिणाम स्पष्ट करा.
  - १.३ राष्ट्रसभेच्या निर्मितीची कारणे सांगा.
  - १.४ राष्ट्रसभेच्या १८८५ ते १९०५ या काळातील नेत्यांचे कार्य सांगा .
  - १.५ भारताच्या स्वातंत्र्यलढ्यातील लोक. टिळकांच्या कार्याची चर्चा करा.
  - १.६ म . गांधींच्या अहिंसक सत्याग्रहाच्या साधनांवर टिपण लिहा.
- प्र.२. पुढील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)
- २.१ भारतीय स्वातंत्र्याविषयीच्या विविध योजनांची माहिती द्या.
  - २.२ आझाद हिंद सेनेचे कार्य सांगून तिचे महत्व स्पष्ट करा.
  - २.३ १८५७ च्या उठावाबाबतच्या विविध मतांचा परामर्श घ्या.
  - २.४ चतुःसुत्रीची थोडक्यात माहिती द्या.
- प्र.३. टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (१०)
- ३.१ १८५७ चा उठाव
  - ३.२ राष्ट्रसभा
  - ३.३ म. गांधी
  - ३.४ भारतीय स्वातंत्र्यलढ्यातील सशस्त्र क्रांतिकारकांचे कार्य

Translation in English

Sub: Modern India- India's Struggle for Freedom (HCG-101)

Date : 20/01/2023

Marks : 60

Time : 10.00 am To 12.30 pm

Instructions:

- 1) All Questions are Compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.
- 3) In the case of any doubt the Marathi version shall be held to be authentic and final.
- 4) While writing answers the respective question numbers must be mentioned in the Answer Book.

Q.1. Answer the following questions in detail. (Any Four) (40)

- 1.1 Give information about East India Company's expansion.
- 1.2 Explain the results of the uprising of 1857.
- 1.3 State the reasons for the formation of Rashtra Sabha .
- 1.4 Describe the work of the leaders of the Rashtra Sabha from 1885 to 1905.
- 1.5 Discuss Lok Tilak's work in India's freedom struggle.
- 1.6 Write a note on M. Gandhi's tools of non-violent satyagraha

Q.2. Answer the following questions in brief. (Any Two) (10)

- 2.1 Give information about various schemes about Indian independence.
- 2.2 State the function of Azad Hind Sena and explain its importance.
- 2.3 Explain the various views on the uprising of 1857.
- 2.4 Give brief information about Four Point Programme.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (10)

- 3.1 Uprising of 1857
- 3.2 National Congress
- 3.3 M.. Gandhi
- 3.4 Actions of armed revolutionaries in the Indian freedom struggle